

ЈЕДНО ПИСМО ВАНРЕДНОГ ПРОВИДУРА ИЗ КОТОРА ДРОБЊАЦИМА Г. 1692

У „Братству Друштва св. Саве“ у Београду из г. 1938 објавили су Светозар Томић и др Милош Дробњаковић „Списак фермана и повеља породице Дробњак из Рисна“ преведених с италијанског на наш језик и додали потребан коментар. Овај списак је био штампан у познатој штампарији Франа Андреоле у Котору на италијанском језику г. 1798, а овај италијански текст издао је без коментара А. Лубурић у својој књизи „Дробњаци“ г. 1920.

Томић и Дробњаковић су поменути свој рад и посебно отштампали и додали му текст наведених фермана и повеља на италијанском језику, како су били отштампани у Андреолијевој штампарији у Котору. Овој збирци додајемо овдје сљедеће похвално писмо чији се оригинал до прошлог рата налазио у приватним рукама у Рисну, а чије факсимиле ми посједујемо. Писмо смо превели с италијанског на наш језик, те у преводу гласи:

„Од нас Николе Ерицо, ванредног провидура Котора, Арбаније и Херцеговине, војводи Илији, кнежевима, арамбашама и свим другим из Дробњака — поздрав.

Из прошлих случајева као и из посљедње помоћи коју смо вам послали од 300 Никшића који су добровољно похрлили на одбрану пограничних крајева, како то потврђују и иста ваша писма, могли сте увидјети како вас Ми пазимо и много нам је драга заклетва коју сте учинили међу вама и реченим Никшићима да ћете бити међусобно удружени и да ћете бити једни другима од помоћи у вашим нуждама. Држите се тако вјерни и будите сигурни да ће се то све на крају одразити на вашу корист, јер су превјерни поданици увијек нарочито пажени и уживају општу љубав, а ми нећемо никада пропустити да вам, када наступи потреба за вашу одбрану, дадемо с јаком помоћи доказе наше љубави. Нека вам Бог даде срећу!

Котор, 20 маја 1692

Никола Ерицо Други, ванредни провидур“.

У повељи дужда Франа Мауризено од 29 септембра 1691, герепоменути кнез Илија назива се Балотић, те се за њега каже да је уживао велики глас у турској земљи. Њега је генерални провидур у Далмацији, Корнато, придобио да пређе на млетачку страну, нашто је он из Дробњака превео неколико породица и населио се с њима у Рисну, гдје данас живе њихови потомци који се презивају: „Дробњаковићи“.

Илија Балотић се у српским споменицима назива: „Томић“. Балотић је старо презиме Томића по неком кнезу Балоти, који је живио негдје крајем XV или почетком XVI вијека. Балотићи су

се почели презивати Томићи по кнезу Томи, који је живио у другој половини XVI вијека“.¹

Горње писмо је важно и стога што се из њега види да су Никшићи, за које је речено да су били „ширих погледа од својих племенских интереса“,² учествовали у многим војним операцијама против Турака и присакали у помоћ разним пограничним крајевима угроженим од Турака нарочито у Морејском рату (1684—1699), те су, како је познато, са војводом Вукашином учествовали и у борбама за ослобођење Херцегновог г. 1687.

П. Ш.

О ВУКУ МИЋУНОВИЋУ И ПЛЕМЕНСКОМ УМИРУ*

Вук Мићуновић, чувени црногорски јунак с краја XVI и почетка XVII вијека, један од главних јунака Горског вијенца, мало се помиње у которским писаним споменицима. Прикупљајући податке о црногорским племенима, о њему смо нашли свега неколико података. Истина, своје забиљешке о помену личности из Горског вијенца водили смо узгредно, без посебног истраживања. Можда ће се о њему, у току даљег рада, пронаћи још који податак; свакако мање него што имамо о сердару Вукоти и војводи Драшку; мање него о Томашу Мартиновићу, о којему је неколико података из которских извора објављено у овом часопису (за 1953). — И остали архивски извори — колико се досад зна — веома су оскудни у подацима о Мићуновићу. Јован Томић објавио је само неколико из млетачких извора.¹ Коментарисао их је Р. Драгићевић.² Которски извор не слаже се с млетачким у погледу године Вукове смрти.

У два документа Управно-политичких списа Државног архива у Котору, писаним на италијанском језику, Мићуновић се помиње као члан суда добрих људи; с њим заједно још два јунака Горског вијенца, кнез Раде, брат владике Данила, и војвода Драшко Поповић. Оба документа доприносе освјетљавању Мићуновића времена — времена честих удара на торине, опљеваних уз гусле, честих крвних освета и племенских умира. У трећем документу јавља се о погибији Вука Мићуновића и сердара Ђикана, сина сердара Вукоте из Горског вијенца.

¹ С. Томић и др М. Дробњаковић, Списак фермана и повеља породице Дробњак из Рисна, Београд 1938, стр. 23.

² П. Шобајић, Никшић, Београд 1938, стр. 53.

* Иако су се догађаји о којима се говори у овом прилогу десили почетком XVIII вијека, објављујемо га у овој свесци часописа, јер се односи на личност чија дјелатност углавном пада у XVII в.

¹ *Питање Царева Лаза*, САН, 1933, стр. 21—3, 27.

² *Чланци о Његошу*, Цетиње 1949, стр. 151.